

TÖBB SZÁZ KÜLFÖLDI VENDÉG JELENLÉTÉBEN MEGNYÍLT KELET-EURÓPA EGYIK LEGNAGYOBB ZSIDÓ IMAHÁZA MÁRAMAROSSZIGETEN

Zsinagógaavatás az ősök szent városában

A haszid zsidó közösség több száz tagja érkezett ősei szülőföldre, Máramarosszigetre Amerikából és Európából, hogy pénteken felavassák a térség legnagyobb újonnan épített zsinagógáját.

» DEÁK SZIDÓNIA

Kelet-Európa egyik legnagyobb, újonnan épített zsinagógáját avatták fel pénteken Máramarosszigeten. Az eseményre a haszid zsidó közösség több száz tagja érkezett ősei szülőföldre Amerikából és Európából. A zsinagógát, zsidó iskolát, kóser konyhát, étkezdét és imatermet magában foglaló épületegyüttes építése 2017-ben kezdődött, a költségeket nagyrészt a New York-i haszid zsidó közösség fedezte. A New York-i zsidók főbábjára, Aaron Teitelbaum a Digiz4 hírtelevízió elmondta: a Máramarosszigeten született nagyapja emlékéért felidézve döntött úgy, hogy itt építi meg a zsinagógát.

Az épületegyüttes felszentelésére tartó vendégek többsége különgépekkel érkezett a szatmárnémeti repülőtérre – számolt be az MTI. A repülőtér üzemeltetői a kolozsvári repülőtértől kölcsönöztek olyan lépcsőt, melyen az egyenesen New Yorkból érkező

Az építési költségeket nagyrészt a New York-i haszid zsidó közösség fedezte

Boeing 787 Dreamliner utasai elhagyhatták a gépet. Hasonlóan nagy méretű gép fogadására ugyanis a szatmári repülőtér nem volt felkészülve. Az Agerpres hírügynökség Daniela Onița-Ivașcut, Máramarossziget alpolgármesterét idézte, aki szerint a szatmári és máramarosi gyökerekkel rendelkező haszid zsidó közösség az eseménnyel példát ad az emlékezésből, a szolidaritásból, az ősök tiszteletéből és a hitbeli egységből.

A mintegy 37 ezer lakosú Máramarosszigetre szent városként tekint a haszid zsidó közösség, miközben ma már csak néhány lakosa izraelita vallású. A város nagy zsinagógáját 1778-ban építették, majd 1836-ban újjáépítették, ám az épületet 1944-ben a visszavonuló német hadsereg felgyújtotta. Az egykori nagy zsinagóga helyére emelték a most átadott épületegyüttest. Máramarossziget jelentős zsidó szellemi és kulturális

központnak számított a 18. századtól kezdődően, ezenkívül a magyarországi haszidizmus, vagyis ortodox zsidó mozgalom egyik fellegraként működött. Az 1940-es években a közösség több mint 10 ezer tagot számlált. A város zsidóságának életében meghatározó szerepet töltött be a Teitelbaum-rabbidinasztia, amelynek egyik tagja, a 20. században élt Joel Teitelbaum rabbi nevéhez fűződik a szatmári haszid közösség megalapítása, a hasszidizmus egyik legjelentősebb, máig létező irányzatának létrehozása. Az irányzatnak Amerikában is számos követője van. A nagyközönség számára a szatmári irányzat az Unorthodox című, jiddis nyelvű német-amerikai Netflix-sorozatból is ismerős lehet.

A holokauszt fordulópontot jelentett a máramarosi zsidóság számára is, a Máramaros megyei városból 12 749 zsidót deportáltak a koncentrációs táborokba. A Tisza partján álló város zsidó közössége elpusztult a második világháborúban. Az utolsó szigeti rabbi, Teitelbaum Mózes a második világháború után a vallás- és kisebbségellenes kommunista állam nyomása miatt Amerikába emigrált. A holokauszt kevés túlélőjének a többsége elköltözött a városból. A közösség nagy szülőltje a Nobel-békedíjas Elie Wiesel író (1928–2016).

Új üzemeltetőre bízzák a bezárt Művész Mozi Marosvásárhelyen

» SIMON VIRÁG

Bezártunk – olvasható az egysoros tájékoztatás a marosvásárhelyi város háza által működtetett Művész Mozi Facebook-oldalán. A bejelentés felháborodást keltett, hiszen a filmszínházban magyar szinkronnal is vetítettek gyermekfilmeket, így alapvetően népszerű volt a kisgyermekes családok körében is az 1961-ben megnyitott Művész Mozi, amely az évek során többször bővült, és

három teremben fogadta a filmeket kedvelő közönséget.

Soós Zoltán marosvásárhelyi polgármester tanácsadója, Marius Libeg a Székelyhon megkeresésére elmondta, hogy mi vezetett a Művész Mozi bezáráshoz, és mire számíthatunk az elkövetkezőkben. Mint kiemelte, a jelenlegi városvezetés nem szeretne gazdasági tevékenységeket végző egységeket működtetni, nem szeretne konkurenciája lenni a bevásárlóközpontokban működő országos moziknak. Ezért több egyeztetés

zajlott, hogy kiderüljön, miként lehetne megtartani az épületegyüttes filmszínház jellegét, sőt művészeti, alkotóközponttá alakítani. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem vezetősége jelezte, hogy átvénné a mozi, megtartaná részben az eddigi rendeltetését, de diákjaival alternatív programokat is szerveznének ott.

„A művészeti egyetem már kérést is benyújtott, jelezve szándékát, hogy átvegye a mozi. Bár jó lett volna a folytonosság jegyében a mozi még nyitva tartani, de

egyelőre nem lehetséges. Részben azért, mert jelenleg nincs fűtés az épületben, a hőközpont 70-es évekbeli, elromlott és újat kellene vásárolni. Arról nem beszélve, hogy a járvány és az ezzel járó szigorítások miatt nagyon megcsappant a nézők száma, a vetítéseken két-három személy vett részt. Ilyen körülmények között nem lehet tovább működtetni a mozi. Reméljük, a művészeti egyetem mihamarabb átveszi, és megújult formában és szolgáltatásokkal nyitja majd meg” – mondta Marius Libeg.

krónika
ERDÉLYI MAGYAR KÖZÉLETI NAPILAP

Megjelenik munkanapokon.
Felelőskiadó:
Prima Press Kft.
535600 Székelyudvarhely,
Bethlen Gábor u. 55.
tel.: 0266-218361
ISSN: 1454-7821

Vezetőszerkesztő:
RostásSzabolcs

Ügyvezető: Nemes László
Lapszerkesztők:
BaloghLevente, PávaAdorján
Főmunkatársak:
Pap Melinda, Pataky István

Rovatvezető: BálintEszter
(erdélyitudósítások, gazdaság)

Rovatszerkesztők:
BaloghLevente (politika),
Kiss Judit (kultúra),
Vásárhelyi-Nyemec Réka (sport),
Deák Szidónia (színes világ),
GräfBotond (szolgáltatás, műsor)

Szerkesztőség: 400027 Kolozsvár, Regele Ferdinand (volt Wesselényi) utca 37. szám
tel.: 0264-705205, e-mail: kronika@kronika.ro

Terjesztés, előfizetés: 0264-705205 (Kolozsvár), 0265-260170 (Marosvásárhely), 0266-371100 (Csíkszereda), 0266-218361 (Székelyudvarhely), 0266-361201 (Gyergyószentmiklós)

Tudósítók: BíróBlanka (Sepsiszentgyörgy – 0733-969681), Szucher Ervin (Marosvásárhely – 0726-720403), Vásárhelyi-Nyemec Réka (Nagyvárad – 0726-720292)
Olvasószerkesztő: JakabMárta
Lapterv: Mihály László
Nyomás: Garamond Kft., Kolozsvár

Előfizetési módok, árak, határidők:

Előfizetés felvétele	Kézbesítés	Ár (1 hónapra)	Előfizetési határidő
nálunk	általunk / posta által	35 lej	kb. 23-a (ha ez nem munkanap, akkor +1 nap)
postánposta	általunk	39,2 lej	

Előfizetési lehetőségek nálunk:

ügyszolgálatunkon; saját terjesztési hálózatunkban lapkihordóinknál; vidéki partnerboltjainkban, online (www.kronikaonline.ro/elfozetes/csomagajlat)

A Krónika reklámfelületeit a Transversum Media Trade ügynökség értékesíti.

Elérhetőségek:
0726-720286
reklam@transversum.ro

www.transversum.ro